

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, lipiec 29
Teleks nr 343

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 752
maszynopis

tow. Ryszard Łukasiewicz

Nawiązując do wcześniejszych dalekopisów przedkładamy następną informację o oddziaływaniach oraz zachowaniu się przedstawicieli duchowieństwa na terenie naszego województwa w okresie od 22 do 29 lipca br.

Na ogół nie odnotowano drastycznie niezgodnych z prawem wystąpień ze strony kleru. Pewne pozytywne nastawienie zauważyć można w kręgach duchowieństwa wyznań mniejszościowych, przede wszystkim, prawosławnego. Przedstawiciele duchowni tej wiary wyrażają pozytywne nastawienie oraz gotowość do współdziałania z władzami państwowymi. Czynniki włączają się w działalność OKON, jeden z nich został wybrany na członka wojewódzkiego komitetu koordynującego działalność tego ruchu społecznego na terenie województwa.

Natomiast księża Kościoła rzymsko-katolickiego pomimo dającego się zauważyć ogólnego wyciszenia w kazaniach problematyki polityczno-społecznej, niekiedy usurpują sobie prawo do komentarzy i wyrażania intencji sprzecznych z linią polityczną państwa i partii. W swoich politykierskich zapędach poruszają również sprawy polityki międzynarodowej, dotykają niewybrednie stosunków wewnętrznych innych krajów socjalistycznych, zwłaszcza Związku Radzieckiego. Okazją do wyrażania różnego rodzaju jętrzących opinii i sądów było ostatnie Święto Odrodzenia Polski. Wystąpienia takie stwierdziliśmy ze strony dwóch księży łącznie w trzech wystąpieniach, a mianowicie:

1. Dnia 22.07.br. wikary parafii pw. św. Trójcy w Legnicy ks. Michał Machał nawiązując do rocznicy Odrodzenia stwierdził, że jest to święto rządzących, a nie całego narodu. Nadejdzie jednak taki dzień kiedy Polska odzyska wolność i wszyscy będziemy obchodzić dzień wyzwolenia. Następnie wznosił modły za zwolnione z więzień kobiety oraz o uzyskanie wolności przez Ojczyznę.
2. Dnia 22.07.br. administrator parafii pw. św. Piotra i Pawła w Legnicy ks. Tadeusz Łączyński w czasie nabożeństwa dowodził, że prasa bratnich krajów obarcza za sytuację powstałą w Polsce osobę papieża Jana Pawła II, że przez niego omal nie zawaliłby się ten system. Mówił dalej, że nasze środki masowego przekazu żądania zachodu o przywrócenie działalności „Solidarności” nazywają ingerencją w sprawy wewnętrzne Polski. Natomiast nic się nie wspomina o wypowiedziach prasy ZSRR o osobie Jana Pawła II. Prasa radziecka pisze, że władze ZSRR i Polski zrobią wszystko, aby papież nie odwiedził swojej Ojczyzny. W związku z tym ks. Tadeusz Łączyński zarządził modlitwy w intencji przyjazdu papieża Jana Pawła II do Polski.

3. Dnia 25.07 (niedziela) br. ten sam ksiądz (tj. T. Łączyński) mówiąc o rolnictwie w Polsce zauważył, że w latach 50-tych, tj. w latach stalinizmu, przeżywało ono ogromny wstrząs w związku z kolektywizacją. Chłopi, których ziemie i dobytek zabierano przymusowo do gospodarstw nazywanych na wschodzie kolchozami niejednokrotnie popełniali samobójstwo. Stwierdził dalej, że przebywając ostatnio w Bułgarii czytał tamtejszą „Prawdę” w której zamieszczono komentarz czechosłowackiej „Prawdy” obwiniający Papieża i Kościół w Polsce o chęć obalenia systemu socjalistycznego w Polsce. W sposób ironiczny, z uśmiechem oświadczył, że wszystkie „Prawdy” na świecie kłamią. Następnie stwierdził, że założenia Marksa i Engelsa są przestarzałe i nie sprawdziły się, czego dowodem jest obecna sytuacja w Polsce. Dowodził też, że w Polsce są nadal twardogłowcy, którzy utrzymują obecny system za wysokie pobory, za wille, za kryształowe wanny oraz wycieczki na Wyspy Kanaryjskie. Wznosił modły za papieża, internowanych i więzionych i za tych, którzy skorzystali z amnestii, aby wrócili do domu, do swoich bliskich. Wznosił też modły za Ojczyznę, aby stała się niepodległa oraz by mocarstwo wschodnie nie wtrącało się w nasze sprawy, aby Polska była Polską.

Prowadzone są nadal rozmowy profilaktyczne i interwencyjne, w pierwszej kolejności z wymienionymi księżmi oraz z innymi, w stosunku do których zachodzi przypuszczenie co do ich politykierskich zakusów. Dotychczasowe rezultaty indywidualnych rozmów są zadowalające, nie notujemy w zasadzie powtarzających się negatywnych wystąpień tych samych księży. Idzie nam jednak nie o ich obojętność, lecz znaczniejsze poparcie dla przedsięwzięć i polityki państwa i partii.

Sekretarz KW PZPR
Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023